

Mary Lakova, Penka Radeva

(Sofia, Institute for Bulgarian Language (IBL), Bulgarian Academy of Sciences;
Veliko Tarnovo, University of Veliko Tarnovo *Sts. Cyril and Methodius*)

On the Meaning of the Word *Тунá* (with a final-syllable stress)

Abstract: The paper deals with two undocumented senses of the Bulgarian dialect word *тунá*. *Тунá* is the Turkish name of the Danube. The Bulgarian Explanatory Dictionary (Volume I. A – 3, Sofia, 1971) features the word *дунав* in the following sense: *high water, especially after a downpour*. The authors have found that the dialect word *тунá* denotes *wall moisture* and *mould caused by moisture*.

Мери Лакова, Пенка Радева

(София, ИБЕ, БАН; Велико Търново, ВТУ)

За значенията на думата *тунá* (с краесловно ударение)

В Българския тълковен речник. Т. I. А – 3, С., 1971, за името на реката Дунав е поместена следната информация: “Дунав – голяма река в Югоизточна Европа. Названието Дунавете, срещано в някои български диалекти, означава “реката Дунав и поречието му”. Авторите на тази статия в Българския етимологичния речник са посочили словообразователните производни на думата като например: дунавски и др. Посочен е етимологичният произход на името на голямата река. Съгласно с изследователите на това речно име и съгласно с авторите на Българския етимологичен речник произходът на името е от индоевропейски и означава `река`.

Авторите на статията за името Дунав посочват и други диалектни значения на нарицателното съществително дунав. Такива значения са: 1. `Много вода, обикновено след пролетни дъждове`. За фразеологичното словосъчетание Туна и Сава `в много голямо количество, извънредно много` авторите пишат, че в него присъстват названието на реката Дунав във формата Туна и названието на реката Сава от Сремската област в България. Авторите също посочват, че в турския език името на реката Дунав е Tuna. В Речника е посочено и “турското диалектно значение за

нарицателното tuna `много, изобилно, поради големите разливи на р. Дунав в миналото”. По въпроса за думата туна разговаряхме с езиковедката П. Радева. Тя потвърди, че в турския език присъства дума tuna. Личните ми наблюдения показват, че в някои български говори се среща дума туна – с ударение върху крайната гласна. При това тази дума се употребява в следните значения: 1. влага по стена на помещение, и 2. плесен върху стена, предизвикана от влагата по нея. Може би тези допълнителни значения на рядката диалектна дума туна би могло да бъдат включени в Речник на българския език от 19-20 век, издаван от Института за български език, или пък в Речник на българските говори.